

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. XI-1375
1, 2, 3, 5, 11, 13, 14, 15, 17, 20, 20¹, 21, 42 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO
PAPILDYMO 63¹ STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS

2018 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 1 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 1 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Pagrindinis šio įstatymo uždavinys – siekti, kad 2025 metais energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių energijos dalis, palyginti su šalies bendroju galutiniu energijos suvartojimu, sudarytų ne mažiau kaip 38 procentus, ir kad ši dalis toliau būtų didinama, tam panaudojant naujausias ir veiksmingiausias atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo technologijas ir skatinant energijos vartojimo efektyvumą.“

2. Pakeisti 1 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Šio įstatymo uždaviniai atskiruose energetikos sektoriuose:

1) 2020 metais atsinaujinančių išteklių energijos dalį, palyginti su transporto sektoriaus galutiniu energijos suvartojimu, visų rūšių transporte padidinti ne mažiau kaip iki 10 procentų. Didžiausia bendra biodegalų ir skystųjų bioproduktų, pagamintų iš javų ir kitų krakmolingų augalų, cukrų ir aliejinių augalų bei augalų, auginamų žemės ūkio paskirties žemėje kaip pagrindinis pasėlis energijos gamybos tikslais, dalis turi būti ne didesnė kaip 7 procentai transporto sektoriaus galutinio energijos suvartojimo, o siektina biodegalų, pagamintų iš žaliavų, ir kitų degalų, numatytų šio įstatymo 6 straipsnio 14 punkte nurodytame Lietuvos Respublikos energetikos ministro patvirtintame sąraše, dalis sudarytų ne mažiau kaip 0,5 procento transporto sektoriaus galutinio energijos suvartojimo;

2) 2025 metais elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, dalį, apskaičiuojamą šio įstatymo 13 straipsnio 6 dalyje nustatyta tvarka, palyginti su šalies bendroju galutiniu elektros energijos suvartojimu, siekti padidinti ne mažiau kaip iki 38 procentų;

3) 2020 metais centralizuotai tiekiamos šilumos energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, dalį šilumos energijos balanse padidinti ne mažiau kaip iki 70 procentų, o namų ūkiuose atsinaujinančių energijos išteklių dalį šildymui sunaudojamų energijos išteklių balanse padidinti ne mažiau kaip iki 80 procentų.“

2 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 2 straipsnį 13¹ dalimi:

„13¹. Didžiausia elektros energijos kaina (toliau – didžiausia kaina) – Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatyta kaina, kurios neviršijant kitos paros prekybos elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje valandinei kainai, gamintojui mokamos viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšos.“

2. Papildyti 2 straipsnį 18¹ dalimi:

„18¹. Elektros energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių priedas prie rinkos kainos (toliau – priedas prie rinkos kainos) – šiame įstatyme nustatyta tvarka ir sąlygomis elektros energijos gamintojo iš viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų administratoriaus gaunamos pajamos už pagamintą ir į elektros tinklus patiektą elektros energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių vienetą.“

3 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 3 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Atsinaujinančių energijos išteklių naudojimas skatinamas taikant nustatytą paramos schemą, kurią sudaro viena ar kelios skatinimo priemonės. Skatinimo priemonėmis yra laikoma:

- 1) priedas prie rinkos kainos;
- 2) energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių persiuntimas pirmumo teise;
- 3) elektros energijos gamintojų atleidimas nuo atsakomybės už pagamintos elektros energijos balansavimą ir (ar) elektrinės gamybos pajėgumų rezervavimą skatinimo laikotarpiu. Ši skatinimo priemonė netaikoma elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamintojams, kurių eksploatuojama elektrinė yra 500 kW ir didesnės įrengtosios elektros energijos galios, arba bandomiesiems vėjo elektrinių projektams, kurių įrengtoji elektros energijos galia yra 3 ir daugiau MW, arba bandomiesiems vėjo elektrinių projektams, kai elektrinę sudaro 3 ir daugiau elektros gamybos įrenginių;

4) parama žemės ūkio produkcijos – biokuro, biodegalų, biotepalų ir bioalyvų gamybos žaliavos – gamybai ir perdirbimui;

5) privalomo atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo energijai gaminti ir (ar) privalomo energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių vartojimo, taip pat biodegalų naudojimo reikalavimai;

6) parama investicijoms į atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias technologijas;

7) kitos įstatymų nustatytos lengvatos.“

2. Pakeisti 3 straipsnio 2¹ dalį ir ją išdėstyti taip:

„2¹. Šio straipsnio 2 dalies 2–3 punktuose numatytos skatinimo priemonės asmenims taikomos tik tuo atveju, kai jie šio įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka įgyja ir turi teisę į šio straipsnio 2 dalies 1 punkte numatytą skatinimo priemonę.“

3. Papildyti 3 straipsnį 6 dalimi:

„6. Šio straipsnio nuostatos netaikomos elektros energijos gamintojams, kurie iki šio įstatymo įsigaliojimo ir vėliau šio įstatymo 20 straipsnio 18 dalyje nustatyta tvarka įgijo teisę pasinaudoti fiksuotu tarifu. Šiems gamintojams taikomos skatinimo priemonės 12 metų laikotarpiu nuo leidimo gaminti elektros energiją išdavimo dienos:

- 1) fiksuotas tarifas;
- 2) energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių supirkimas;
- 3) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių įrenginių prijungimo prie energetikos tinklų ar sistemų išlaidų kompensavimas;
- 4) energetikos tinklų ar sistemų galios ir pralaidumo ar kitų atitinkamų techninių parametų rezervavimas atsinaujinančius energijos išteklius naudojančioms įrenginiams prijungti;
- 5) energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių persiuntimas pirmumo teise;
- 6) elektros energijos gamintojų atleidimas nuo atsakomybės už pagamintos elektros energijos balansavimą ir (ar) elektrinės gamybos pajėgumų rezervavimą skatinimo laikotarpiu. Ši skatinimo priemonė netaikoma elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamintojams, kurių eksploatuojama elektrinė yra 500 kW ir didesnės įrengtosios elektros energijos galios, arba bandomiesiems vėjo elektrinių projektams, kurių įrengtoji elektros energijos galia yra 3 ir daugiau MW, arba bandomiesiems vėjo elektrinių projektams, kai elektrinę sudaro 3 ir daugiau elektros gamybos įrenginių.“

4 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 5 straipsnio 1 dalies 6 punktą ir jį išdėstyti taip:

„6) nustato ir tvirtina skatinimo kvotų paskirstymo tvarkaraštį;“.

5 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 11 straipsnio 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) tvirtina didžiausios kainos ir rinkos kainos nustatymo metodiką;“.

2. Pakeisti 11 straipsnio 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) tvirtina didžiausią kainą ir rinkos kainą, kontroliuoja, kaip ji taikoma;“.

6 straipsnis. 13 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 13 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„13 straipsnis. Atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo elektros energijai gaminti plėtra

1. Atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo elektros energijai gaminti plėtra yra vienas iš strateginių valstybės energetikos politikos tikslų.

2. Atsinaujinančių energijos išteklių naudojimas elektros energijai gaminti skatinamas šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis.

3. Šio įstatymo uždavinys elektros energetikos sektoriuje – užtikrinti, kad iki 2025 metų elektros energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių kiekis, apskaičiuojamas šio straipsnio 6 dalyje nustatyta tvarka, sudarytų ne mažiau nei 5 TWh, nepriklausomai nuo elektros energijos gamybai planuojamų naudoti atsinaujinančių energijos išteklių rūšių.

4. Siekiant šio straipsnio 3 dalyje nurodyto uždavinio, įskaitoma atsinaujinančius energijos išteklius naudojančiose elektrinėse pagaminta elektros energija, kuriai netaikomos šio įstatymo 3 straipsnyje nurodytos skatinimo priemonės, elektros energija, kuriai taikomos šio įstatymo 3 straipsnyje nurodytos skatinimo priemonės ir šio įstatymo 20¹ straipsnyje nurodytų elektros energiją gaminančių vartotojų pagaminta elektros energija. Pasiiektas šio straipsnio 3 dalyje nurodytas elektros energijos kiekis neriboja atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių statybos, kuriose pagamintai elektros energijai netaikomos šio įstatymo 3 straipsnyje nurodytos skatinimo priemonės.

5. Kai elektrinių elektros energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių gamybos kiekis, apskaičiuojamas šio straipsnio 6 dalyje nustatyta tvarka, pasiekia šio straipsnio 3 dalyje nurodytą gamybos kiekį, pradėtas ir nebaigtas skatinimo kvotų paskirstymo aukcionas šiame įstatyme ir jo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose numatytais būdais užbaigiamas, o naujas skatinimo kvotų paskirstymo aukcionas neorganizuojamas.

6. Siekiant šio įstatymo 13 straipsnio 3 dalyje nurodyto uždavinio elektrinių elektros energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių gamybos kiekis ne rečiau kaip vieną kartą per metus apskaičiuojamas, kaip suma:

1) elektrinėse, kurioms netaikomos šio įstatymo 3 straipsnyje nurodytos skatinimo priemonės, kurioms taikomos šio įstatymo 3 straipsnyje nurodytos skatinimo priemonės ir šio įstatymo 20¹ straipsnyje nurodytų gaminančių vartotojų praėjusiais kalendoriniais metais pagaminto elektros energijos kiekio;

2) elektrinėse, turinčiose leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir prijungimo sąlygas, išduotas elektros energiją gaminantiems vartotojams, numatantiems plėsti (įrengti) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias elektrines, kurioms Elektros energetikos įstatymo 16 straipsnio 14 dalyje nustatyta tvarka leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus nereikalingas, planuojamo pagaminti elektros energijos kiekio;

3) elektrinėse, kurioms einamaisiais kalendoriniais metais išduotas leidimas gaminti elektros energiją, planuojamo pagaminti elektros energijos kiekio.

7. Elektros energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių gamybos kiekį, nurodytą šio straipsnio 6 dalyje, apskaičiuoja Valstybinė energetikos inspekcija prie Energetikos ministerijos ir viešai skelbia savo interneto svetainėje.

8. Elektros energiją gaminančių vartotojų saulės šviesos, vėjo ir biomasės energijos išteklius naudojančių elektrinių įrengtoji suminė galia apskaičiuojama kaip šių elektrinių įrengtųjų galių, nurodytų galiojančiuose leidimuose plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus, leidimuose gaminti elektros energiją ir prijungimo sąlygose, išduotose elektros energiją gaminantiems vartotojams, numatantiems plėsti (įrengti) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias elektrines, kurioms Elektros energetikos įstatymo 16 straipsnio 14 dalyje nustatyta tvarka leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus nereikalingas, suma. Valstybinė energetikos inspekcija prie Energetikos ministerijos skelbia ir nuolat atnaujina informaciją apie elektros energiją gaminančių vartotojų elektrinių įrengtąją suminę galią savo interneto svetainėje.“

7 straipsnis. 14 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 14 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Statyti ar įrengti elektrinę planuojantis asmuo turi teisę pasirinkti kitą technologiniu ir ekonominiu požiūriu tinkamą elektrinės prijungimo tašką, atsižvelgdamas į elektros tinklų operatoriaus nurodytą elektros tinklų pajėgumo lygį ir elektrinės įrengtąją galią. Pasirinkto prijungimo taško atitiktį nustatytiems technologiniams ir ekonominiams kriterijams kiekvienu konkrečiu atveju įvertina elektros tinklų operatorius.“

2. Pakeisti 14 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Elektros tinklų operatorius turi teisę savo nuožiūra paskirti ir kitą elektrinės prijungimo tašką, nepaisydamas statyti ar įrengti elektrinę planuojančio asmens pasirinkto prijungimo taško, kaip nurodyta šio straipsnio 5 dalyje. Dėl šio paskyrimo atsirandančios papildomos sąnaudos padengiamos šio įstatymo 21 straipsnio 5 dalyje nustatyta tvarka.“

3. Papildyti 14 straipsnį 6¹ dalimi:

„6¹. Elektros tinklų galia ir pralaidumai, reikalingi skatinimo kvotų paskirstymo aukciono laimėtojų elektrinių prijungimui prie elektros tinklo, kai vieno skatinimo kvotų paskirstymo aukciono laimėtojo elektrinės prijungimas prie elektros tinklų riboja kito (kitų) skatinimo kvotų paskirstymo aukciono laimėtojo (laimėtojų) elektrinės prijungimą, elektros tinklų operatoriaus paskirstomi proporcingai jų pateiktos galios pasiūlymams.“

4. Pakeisti 14 straipsnio 10 dalį ir ją išdėstyti taip:

„10. Statyti ar įrengti elektrinę planuojantis asmuo, ketinantis dalyvauti organizuojamame skatinimo kvotų paskirstymo aukcione arba neketinantis pasinaudoti šio įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1–3 punktuose nurodytomis skatinimo priemonėmis, gavęs išankstines prijungimo sąlygas, parengia ir teikia elektros tinklų operatoriui prašymą pasirašyti ketinimų protokolą.“

5. Pakeisti 14 straipsnio 11 dalį ir ją išdėstyti taip:

„11. Elektros tinklų operatorius privalo per 30 kalendorinių dienų nuo šio straipsnio 10 dalyje nurodyto prašymo pateikimo dienos pasirašyti su statyti ar įrengti elektrinę planuojančiu asmeniu ketinimų protokolą. Ketinimų protokole privalo būti:

1) nurodyta planuojamos statyti elektrinės galia ir naudojamų atsinaujinančių energijos išteklių rūšis;

2) terminas, per kurį asmuo, nurodytas šio straipsnio 10 dalyje, įsipareigoja pastatyti elektrinę, baigti savo elektros tinklų dalyje susijusius darbus ir pateikti reikalingus dokumentus Valstybinės energetikos inspekcijos prie Energetikos ministerijos elektros įrenginių techninės būklės patikrinimo aktui-pažymai (paleidimo derinimo darbams) gauti. Terminas gali būti pratęsimas šio įstatymo 15 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka, asmeniui padidinus prievolių įvykdymo užtikrinimą;

3) asmens, nurodyto šio straipsnio 10 dalyje, įsipareigojimas ne vėliau kaip per mėnesį nuo ketinimų protokolo pasirašymo dienos Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai pateikti prašymą dalyvauti skatinimo kvotų paskirstymo aukcione, jeigu asmuo ketina pasinaudoti šio įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1–3 punktuose nurodytomis skatinimo priemonėmis arba Valstybinei energetikos inspekcijai prie Energetikos ministerijos pateikti prašymą išduoti leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus, jeigu asmuo neketina pasinaudoti šio įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1–3 punktuose nurodytomis skatinimo priemonėmis;

4) elektros tinklų operatoriaus įsipareigojimas per ne ilgesnį kaip vieno mėnesio laikotarpį nuo su elektros tinklų operatoriumi suderinto techninio projekto pateikimo dienos arba per ne ilgesnį kaip vieno mėnesio laikotarpį nuo ketinimų protokolo pasirašymo dienos, jeigu toks techninis projektas planuojamai statyti elektrinei yra neprivalomas, parengti elektrinės prijungimo prie elektros tinklų paslaugos sutarties projektą;

5) asmens, nurodyto šio straipsnio 10 dalyje, įsipareigojimas per vieną mėnesį nuo dienos, kai elektros tinklų operatorius pateikia elektrinės prijungimo prie elektros tinklų paslaugos sutarties projektą, atitinkantį suderintą techninį projektą, arba elektros tinklų operatoriaus išduotas prijungimo sąlygas, jeigu techninis projektas planuojamai statyti elektrinei yra neprivalomas, sutartį pasirašyti;

6) statyti ar įrengti elektrinę planuojančio asmens įsipareigojimas elektrinės prijungimo prie elektros tinklų paslaugos sutartyje nustatyta tvarka apmokėti šio įstatymo 21 straipsnio 1 dalyje nurodyto dydžio elektrinės prijungimo išlaidas;

7) elektros tinklų operatoriaus įsipareigojimas prijungti elektrinę prie elektros tinklų ir užtikrinti patikimą joje pagamintos elektros energijos perdavimą ir paskirstymą per terminą, kuris negali būti ilgesnis už šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytus terminus;

8) asmens, nurodyto šio straipsnio 10 dalyje, prievolių įvykdymo užtikrinimo dydis, jo pateikimo ir panaudojimo sąlygos bei tvarka;

9) savivaldybės, kurioje numatoma statyti ar įrengti elektrinę, administracijos patvirtinimas, kad planuojamos nurodytos galios ir tipo elektrinės įrengimas ar statyba pagal galiojančius teritorijų planavimo dokumentus yra galimi.“

6. Pripažinti netekusia galios 14 straipsnio 13 dalį.

8 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 15 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„15 straipsnis. Statyti ar įrengti elektrinę planuojančio asmens įsipareigojimai

1. Asmuo, pasirašęs šio įstatymo 14 straipsnio 11 dalyje numatytą ketinimų protokolą, elektros tinklų operatoriui ~~pateikia~~ privalo pateikti savo prievolių įvykdymo užtikrinimą, garantuojantį elektros tinklų operatoriui šio asmens įsipareigojimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus iš atsinaujinančių energijos išteklių įvykdymą bei rezervuojantį elektros tinklų galią ir pralaidumus, ne vėliau kaip per 5 kalendorines dienas nuo ketinimų protokolo pasirašymo dienos. Asmens prievolių įvykdymo užtikrinimo dydis apskaičiuojamas dauginant numatomų įrengti elektrinės pajėgumų dydį (kW) iš 15 eurų už 1 kW. Norint pratęsti ketinimų protokole nurodytos elektrinės statybos ir (ar) leidimo plėtoti elektros energijos gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių pajėgumus galiojimo terminą, kaip tai nustatyta Elektros energetikos įstatyme, prievolių įvykdymo užtikrinimo dydis padidinamas dydžiu, kuris apskaičiuojamas dauginant numatomų įrengti elektrinės pajėgumų dydį (kW) iš 15 eurų už 1 kW ir laikotarpio, kuriam norima pratęsti šio leidimo galiojimo terminą, trukmės, išreikštos metais.

2. Jeigu asmuo, dalyvaujantis šio įstatymo 20 straipsnio 4 dalyje nurodytame skatinimo kvotų paskirstymo aukcione nelaimi šio skatinimo kvotų paskirstymo aukciono arba asmenys, nurodyti šio įstatymo 14 straipsnio 10 dalyje, užbaigia ketinimų protokole numatytos įrengtosios galios elektrinės statybą Statybos įstatyme nustatyta tvarka ir šiems asmenims Elektros energetikos įstatyme nustatyta tvarka išduotas leidimas gaminti elektros energiją, elektros tinklų operatorius atsisako savo teisių pagal šių asmenų prievolių įvykdymo užtikrinimą ir grąžina jį šiems asmenims ar jų prievolių įvykdymo užtikrinimą išdavusiam asmeniui.

3. Jeigu šio įstatymo 14 straipsnio 10 dalyje nurodyti asmenys, per leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus galiojimo laikotarpį, įskaitant galimus jo pratęsimus, neįvykdo ketinimų protokole nustatyto įsipareigojimo pastatyti ar įrengti ketinimų protokole nurodytos įrengtosios galios elektrinę, elektros tinklų operatorius pasinaudoja visu šių asmenų pateiktu prievolių įvykdymo užtikrinimu, išskyrus atvejus, kai tokie įsipareigojimai neįvykdomi dėl aplinkybių, kurių šie asmenys negalėjo kontroliuoti ir protingai numatyti ketinimų protokolo ir (ar) elektrinės prijungimo prie elektros tinklų paslaugos sutarties sudarymo metu ir negalėjo užkirsti kelio šioms aplinkybėms ar jų pasekmėms atsirasti, taip pat dėl įstatymų nustatytų kitų aplinkybių, kai nėra šių asmenų kaltės. Tais atvejais, kai yra šioje dalyje nurodytos aplinkybės, šio įstatymo 14 straipsnio 10 dalyje nurodyti asmenys pateikia tinklų operatoriui dokumentus, įrodančius šioje dalyje numatytų aplinkybių egzistavimą, o tinklų operatorius įvertina pateiktus dokumentus ir priima sprendimą dėl pateikto prievolių įvykdymo užtikrinimo grąžinimo.

4. Jeigu šio įstatymo 14 straipsnio 10 dalyje nurodyti asmenys nepasibaigus leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus galiojimo laikotarpiui, arba per nustatytą terminą nesikreipia dėl leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus išdavimo, nutraukia ketinimų protokolą ir atsisako statyti ar įrengti ketinimų protokole nurodytos įrengtosios galios elektrinę, elektros tinklų

operatorius pasinaudoja asmenų pateiktu prievolių įvykdymo užtikrinimu proporcingai pagal elektros galią ir pralaidumus rezervuotų dienų skaičiui, apskaičiuotu pritaikant 0,0123 Eur/kW už kiekvieną dieną.

5. Jeigu šio įstatymo 14 straipsnio 10 dalyje nurodyti asmenys per leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus galiojimo laikotarpį, įskaitant galimus jo pratėsimus, pastato ar įrengia mažesnės galios elektrinę negu buvo įsipareigojęs pagal ketinimų protokolą, elektros tinklų operatorius pasinaudoja pateikto prievolių įvykdymo užtikrinimo dalimi proporcingai neįvykdytiems įsipareigojimams.

6. Pagal šio įstatymo 14 straipsnio 10 dalyje nurodyto asmens prievolių įvykdymo užtikrinimą elektros tinklų operatoriaus gautos lėšos gali būti naudojamos tik elektros tinklų plėtrai, reikalingai atsinaujinančių išteklių energijos gamybos įrenginiams prijungti.“

9 straipsnis. 17 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 17 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Elektros tinklų operatorius turi visą elektros energijos gamintojo, kuris atitinka šio įstatymo 3 straipsnio 2¹ ir 6 dalių nuostatas, pasiūlytos elektros energijos kiekį, pagamintą iš atsinaujinančių energijos išteklių, pirmumo teise iš gamintojo priimti, perduoti ir (ar) paskirstyti skaidriais ir nediskriminaciniais tarifais. Ši elektros energijos priėmimo, perdavimo ir (ar) paskirstymo pirmumo teisė gamintojui užtikrinama visų kitų elektros energijos gamintojų pagamintos elektros energijos atžvilgiu.“

10 straipsnis. 20 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 20 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„20 straipsnis. Atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo elektros energijai gaminti skatinimas

1. Elektros energijos gamyba iš atsinaujinančių energijos išteklių, ir šios elektros energijos balansavimas, elektros energijos gamintojams, kurių eksploatuojama elektrinė yra ne didesnė nei 500 kW, arba bandomiesiems vėjo elektrinių projektams, kurių įrengtoji elektros energijos galia yra ne didesnė nei 3 MW, arba bandomiesiems vėjo elektrinių projektams, kai elektrinę sudaro ne daugiau nei 3 elektros gamybos įrenginiai, vykdomas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka, yra viešuosius interesus atitinkanti paslauga. Šiame įstatyme ir Vyriausybės nustatyta tvarka taikomo priedo prie rinkos kainos mokėjimo tvarką ~~ir sąlygas~~ nustato Vyriausybė, tvirtindama viešuosius interesus atitinkančių paslaugų teikimo elektros energetikos sektoriuje ir viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų administravimo tvarkos aprašus bei ir Atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo energijai gaminti skatinimo tvarkos aprašą.

2. Elektros energijos gamyba iš atsinaujinančių energijos išteklių skatinama Vyriausybės nustatyta viešuosius interesus atitinkančių paslaugų teikimo elektros energetikos sektoriuje tvarka:

1) sumokant šiam gamintojui skatinimo kvotų paskirstymo aukcione laimėtą priedą prie rinkos kainos, kai kitos paros prekybos elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje valandinės kainos ir skatinimo kvotų paskirstymo aukcione laimėto priedo prie rinkos kainos suma yra mažesnė už Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatytą didžiausią kainą arba jai lygi;

2) sumokant šiam gamintojui Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatytos didžiausios kainos ir kitos paros prekybos elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje valandinės kainos skirtumą, kuris negali būti didesnis nei skatinimo kvotų paskirstymo aukcione laimėtas priedas, kai kitos paros prekybos elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje valandinės kainos ir skatinimo kvotų paskirstymo aukcione laimėto priedo prie rinkos kainos suma yra didesnė už Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatytą didžiausią kainą;

3) priedas prie rinkos kainos nėra mokamas, kai kitos paros prekybos elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje valandinė kaina yra didesnė už didžiausią kainą ar jai lygi, arba kai kitos paros prekybos elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje valandinė kaina yra mažesnė už nulį arba jam lygi.

3. Priedas prie rinkos kainos nustatomas ir skatinimo kvotos elektrinėms, siekiant šio įstatymo 13 straipsnio 3 dalyje nurodyto uždavinio, paskirstomos skatinimo kvotų paskirstymo aukciono būdu. Skatinimo kvotų paskirstymo aukcionai organizuojami Lietuvos Respublikos teritorijoje statyti ar įrengti elektrines planuojančių asmenų grupei ar (ir) kitos valstybės narės (kitų valstybių narių) teritorijoje statyti ar įrengti elektrines planuojančių asmenų grupei, kai skatinimo kvotų paskirstymo aukcione dalyvauja kitos valstybės narės (kitų valstybių narių) fiziniai ir (ar) juridiniai asmenys ir (ar) kitos organizacijos ar jų padaliniai, planuojantys toje valstybėje narėje (valstybėse narėse) statyti ar įrengti elektrinę, nepriklausomai nuo elektros energijos gamybai planuojamų naudoti atsinaujinančių energijos išteklių rūšies, ne rečiau kaip vieną kartą per metus Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatytais terminais, ne vėliau kaip per 180 kalendorinių dienų nuo Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos paskelbimo savo interneto svetainėje apie planuojamą organizuoti skatinimo kvotų paskirstymo aukcioną dienos. Skatinimo kvotų paskirstymo aukcionuose turi teisę dalyvauti visi asmenys, atitinkantys šias sąlygas:

1) neturi leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir iš tinklų operatorių nėra gavę prijungimo sąlygų, kuriomis rezervuojami elektros tinklų galia ir pralaidumai, reikalingi šio įstatymo 14 straipsnio 10 dalyje statyti ar įrengti elektrinę planuojančio asmens elektrinės prijungimui, teisės aktų nustatyta tvarka nėra suderinę techninio projekto su elektros tinklo operatoriumi, nėra sudarę elektrinės prijungimo prie elektros tinklų paslaugų sutarties;

2) Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai pateikę patvirtinimą, kad prisiima balansavimo atsakomybę, išskyrus asmenis, kurių eksploatuojama elektrinė yra ne didesnė nei 500 kW;

3) pasirašę šio įstatymo 14 straipsnio 11 dalyje nurodytą ketinimų protokolą ir pateikę 15 straipsnio 1 dalyje nurodytą asmens prievolių įvykdymo užtikrinimą;

4) Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai pateikę patvirtinimą, kad statys ar įrengs naujas (anksčiau neeksploatuotas) elektrines.

4. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija tvirtina didžiausios kainos nustatymo metodiką ir nustato didžiausią kainą, vadovaudamasi elektrinės veiklos ekonominio efektyvumo principu. Tuo tikslu, be kitų Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatytų rodiklių, privalomai turi būti įvertinama:

1) vidutinės santykinės investicijos į elektrinių įrengimą ir jų prijungimą prie elektros tinklų per paskutinius 12 mėnesių;

2) vidutiniai santykiniai metiniai elektrinėse pagamintos ir į elektros tinklus pateiktos elektros energijos kiekiai, tenkantys vienam elektrinės įrengtosios galios vienetui;

3) fizinis elektrinių tarnavimo laikotarpis;

4) prognozuojamos elektrinių eksploatavimo kintamos sąnaudos, jų kitimas per fizinį elektrinių tarnavimo laikotarpį;

5) priedo prie rinkos kainos taikymo laikotarpis, nustatytas šiame įstatyme;

6) vidutinės kapitalo sąnaudos, tenkančios vienam elektrinės įrengtosios galios vienetui, apskaičiuojamos remiantis reikalingomis investicijomis vienam elektrinės įrengtosios galios vienetui;

7) diskonto norma;

8) projekto nuosavo ir skolinto finansavimo santykis;

9) gamintojo nuosavo finansavimo grąža;

10) bankų reikalaujamos palūkanos už paskolas;

11) prognozuojamos kitos gamintojo per fizinį elektrinių tarnavimo laikotarpį su elektrinės veikla tiesiogiai susijusios pajamos;

12) sąnaudos elektros energijos gamybai balansuoti, jeigu tokios sąnaudos yra numatomos.

5. Skatinimo kvotų paskirstymo aukciono dalyvio pateikto priedo prie rinkos kainos pasiūlymo ir Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatyta tvarka apskaičiuotos rinkos kainos suma negali būti didesnė nei Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatyta didžiausia kaina. Apskaičiuojant rinkos kainą be kitų Valstybinės kainų ir energetikos

kontrolės komisijos nustatytų rodiklių, privalomai turi būti įvertinama faktinė metinė elektros energijos kaina skelbiama elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje ir prognozuojama metinė elektros energijos kaina. Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos apskaičiuota rinkos kaina skelbiama Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos interneto svetainėje kartu su informacija apie planuojamą organizuoti skatinimo kvotų paskirstymo aukcioną.

6. Asmuo, ketinantis dalyvauti Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos organizuojamame skatinimo kvotų paskirstymo aukcione, ir kuriam iki skatinimo kvotų paskirstymo tvarkaraštyje nurodyto aukciono pradžios teisės aktų nustatyta tvarka išduotas leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir (ar) elektrinės prijungimo sąlygos ir (ar) kuris teisės aktų nustatyta tvarka yra suderinęs techninį projektą su elektros tinklų operatoriumi ir (ar) sudaręs elektrinės prijungimo prie elektros tinklų paslaugų sutartį, likus 6 mėnesiams iki skatinimo kvotų paskirstymo tvarkaraštyje nurodyto aukciono pradžios Valstybinei energetikos inspekcijai prie Energetikos ministerijos pateikia rašytinį patvirtinimą, kad atsisako leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus, elektros tinklų operatoriams pateikia rašytinį patvirtinimą, kad atsisako elektrinės prijungimo sąlygų ir (ar) suderinto techninio projekto ir (ar) elektrinės prijungimo prie elektros tinklų paslaugų sutarties. Tokiam asmeniui, kuris nelaimi skatinimo kvotų paskirstymo aukciono, leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir (ar) elektrinės prijungimo sąlygų ir (ar) techninio projekto ir (ar) elektrinės prijungimo prie elektros tinklų paslaugų sutarties galiojimas neatkuriamas.

7. Skatinimo kvotų paskirstymo aukciono laimėtoju pripažįstamas dalyvis, nurodęs mažiausią pageidaujamą priedą prie rinkos kainos. Jeigu dviejų ar daugiau skatinimo kvotų paskirstymo aukciono dalyvių pateikti pasiūlymai dėl pageidaujamo priedo prie rinkos kainos sutampa, arba Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai nustačius laimėtoją neišnaudojamas skatinimo kvotų paskirstymo tvarkaraštyje nurodytas elektros energijos kiekis, asmenys, kurių pasiūlymai dėl priedo prie rinkos kainos sutampa, Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai, Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatyta tvarka pateikia atnaujintus pasiūlymus dėl priedo prie rinkos kainos, kurie negali būti didesni nei pirmas teiktas pasiūlymas, likusiam elektros energijos kiekiui. Jeigu sutampa atnaujinti pasiūlymai dėl priedo prie rinkos kainos, skatinimo kvota atitinkamame prijungimo taške tokiems skatinimo kvotų paskirstymo aukciono dalyviams paskirstoma proporcingai jų pateikto metinio kiekio pasiūlymams.

8. Skatinimo kvotų paskirstymo aukciono laimėtojas ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo skatinimo kvotų paskirstymo aukciono laimėtojų patvirtinimo Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nutarimu šio įstatymo ir Elektros energetikos įstatymo nustatyta tvarka privalo kreiptis į Valstybinę energetikos inspekciją prie Energetikos ministerijos dėl leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus išdavimo ir jį gauti. Tuo atveju, jeigu skatinimo kvotų paskirstymo aukciono laimėtojas per nustatytą terminą nesikreipia dėl leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus išdavimo arba šis leidimas neišduodamas, pasibaigia jo galiojimo terminas ar jo galiojimas panaikinamas Energetikos įstatyme ir Elektros energetikos įstatyme nustatytais pagrindais, skatinimo kvotų paskirstymo aukciono laimėtojas per vieną mėnesį nuo bent vienos iš nurodytų aplinkybių atsiradimo dienos išbraukiamas iš Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nutarimu patvirtinto skatinimo kvotų paskirstymo aukciono laimėtojų sąrašo. Atsiradusi laisva skatinimo kvota paskirstoma organizuojant naują skatinimo kvotų paskirstymo aukcioną, kaip numatyta šiame straipsnyje.

9. Skatinimo kvotų paskirstymo aukcionas, siekiant šio įstatymo 13 straipsnio 3 dalyje nurodyto uždavinio, ir esant šio įstatymo 63¹ straipsnyje nurodytam susitarimui, gali būti organizuojamas šiame straipsnyje nustatyta tvarka bendrai Lietuvos Respublikos ir kitos valstybės narės (kitų valstybių narių) fiziniams ir (ar) juridiniams asmenims, ir (ar) kitoms organizacijoms ar jų padaliniams. Šiame skatinimo kvotų paskirstymo aukcione galimas paskirstyti metinis elektros energijos gamybos kiekis nustatomas 63¹ straipsnyje nurodytame susitarime, atsižvelgiant į:

1) iš tos valstybės narės (valstybių narių) praėjusiais kalendoriniais metais importuotą elektros energijos kiekį;

2) toje valstybėje narėje (valstybėse narėse) atsinaujinančių energijos išteklių dalį elektros energijos gamyboje praėjusiais kalendoriniais metais;

3) bendrąjį galutinį elektros energijos suvartojimą Lietuvos Respublikoje praėjusiais kalendoriniais metais;

4) skatinimo kvotų paskirstymo aukcione planuojamą paskirstyti metinį elektros energijos kiekį, nurodytą skatinimo kvotų paskirstymo tvarkaraštyje.

10. Šio įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1-3 punktuose numatytos skatinimo priemonės taikomos 12 metų laikotarpiu nuo leidimo gaminti elektros energiją išdavimo dienos.

11. Gamintojas, laimėjęs skatinimo kvotų paskirstymo aukcioną, nuo leidimo gaminti elektros energiją išdavimo dienos, įsipareigoja 12 mėnesių laikotarpiu pagaminti skatinimo kvotų paskirstymo aukcione priskirtą metinį elektros energijos gamybos kiekį. Vertinamas per 3 metus nuo leidimo gaminti elektros energiją išdavimo dienos faktiškai pagamintas ir į elektros tinklus patiektas suminis elektros energijos kiekis. Leidžiamas mažesnis nei 15 procentų elektros energijos gamybos kiekio nuokrypis, skaičiuojant per 3 metus nuo leidimo gaminti elektros energiją išdavimo dienos faktiškai pagamintą ir į elektros tinklus patiektą suminį elektros energijos kiekį, įvertinus elektrinės atjungimus elektros tinklų operatoriui vykdant elektros tinklų remonto, techninės priežiūros, eksploatavimo, rekonstravimo ar modernizavimo darbus, įrengiant naujus elektros energetikos objektus, atliekant naujų vartotojų ar gamintojų elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų darbus, bei siekiant išvengti avarijos ar gedimų elektros energetikos sistemoje ar operatoriaus elektros tinkle ar likviduoti patirtą avariją, gedimus ar sutrikimus, taip pat atjungiant elektros energijos gamybos įrenginius pagal iš anksto nustatytą grafiką, taip pat gamintojo pateiktą informaciją apie elektros energijos gamybos įrenginių gedimų šalinimą ar nenugalimos jėgos aplinkybes. Elektros tinklų operatorius vadovaudamasis Vyriausybės nustatyta tvarka viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų administratoriui pateikia informaciją apie gamintojo, laimėjusio skatinimo kvotų paskirstymo aukcione faktiškai pagamintą ir į elektros tinklus patiektą elektros energijos kiekį. Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų administratorius įvertina per 3 metus nuo leidimo gaminti elektros energiją išdavimo dienos faktiškai pagamintą ir į elektros tinklus patiektą suminį elektros energijos gamybos kiekį bei esant mažesniai nei 15 procentų elektros energijos gamybos nuokrypiui, informuoja apie tai gamintoją. Gamintojas, vadovaudamasis Vyriausybės nustatyta tvarka, viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų administratoriui privalo sumokėti baudą. Bauda nustatoma viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų administratoriaus skirtumą tarp gamintojui privalomo per 3 metus nuo leidimo gaminti elektros energiją išdavimo dienos pagaminti suminio elektros energijos kiekio (pagal skatinimo kvotų paskirstymo aukcione priskirtą metinį elektros energijos gamybos kiekį) ir elektros tinklų operatoriaus pateiktos informacijos apie gamintojo faktiškai pagaminto suminio elektros energijos kiekio, padauginus iš gamintojo laimėto priedo prie rinkos kainos ir elektros energijos vidutinės praėjusių 3 metų kainos elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje sumos. Kitas vertinimas atliekamas tik už kitus 3 metus, einančius po laikotarpio, už kurį buvo atliktas vertinimas.

12. Gamintojui, laimėjusiam skatinimo kvotų paskirstymo aukcioną ir einamųjų metų laikotarpiu pagaminus didesnę nei skatinimo kvotų paskirstymo aukcione priskirtą metinį elektros energijos gamybos kiekį, viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų administratorius nemoka priedo prie rinkos kainos už kiekį, kuris viršija aukcione priskirtą metinį elektros energijos kiekį, nuo to mėnesio, kai faktiškai pagamintas elektros energijos kiekis pasiekia aukcione priskirtą metinį elektros energijos kiekį. Elektros energijos gamybos kiekius ir jų atitiktį skatinimo kvotų paskirstymo aukcione laimėtam kiekiui nustato viešuosius interesus atitinkančių lėšų administratorius, atsižvelgdamas į informaciją apie faktiškai pagamintus elektros energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių kiekius, gautus Vyriausybės nustatyta tvarka.

13. Elektros energija, pagaminta iš atsinaujinančių energijos išteklių, taip pat elektros energija, pagaminta elektrinėse jų technologinių bandymų metu, prekiaujama Prekybos elektros energija taisyklėse nustatyta tvarka ir būdais.

14. Skatinimo kvotų paskirstymo aukcione planuojamas paskirstyti elektros energijos kiekis, įvertinant Nacionalinėje energetinės nepriklausomybės strategijoje ir šio įstatymo 13 straipsnio 3 dalyje nurodytus siektinus kiekius, skatinimo kvotų paskirstymo aukciono pradžia, planuojamos skirti viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšos nustatomos Vyriausybės patvirtintame trejų metų skatinimo kvotų paskirstymo aukcionų tvarkaraštyje. Pasibaigus trejų metų skatinimo kvotų paskirstymo tvarkaraščiui, ne vėliau kaip per mėnesį, Energetikos ministerija atlieka technologinį ir ekonominį atsinaujinančių energijos išteklių technologijų plėtros vertinimą ir atsižvelgdama į Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos nuostatas, pateikia pasiūlymus dėl tolimesnio atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo elektros energijai gaminti.

15. Pasinaudojimo atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo elektros energijai gaminti paramos priemonėmis ir šaltiniais tvarką ir sąlygas nustato Vyriausybė.

16. Elektros tinklų operatorius, siekdamas įvertinti visą šalyje pagamintą ir suvartotą atsinaujinančių išteklių energiją, tvarko visos gamintojų pagamintos elektros energijos apskaitą.

17. Šio straipsnio nuostatos netaikomos asmenims, kurie įrenginiams įsigyti po šio įstatymo įsigaliojimo dienos pasinaudojo šio įstatymo 41 straipsnyje nurodytais paramos šaltiniais.

18. Šio straipsnio nuostatos netaikomos asmenims, kuriems iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos buvo paskirtas fiksuotas tarifas konkurso būdu arba teisės aktų nustatyta tvarka ne konkurso būdu taip pat asmenims, kuriems po šio įstatymo įsigaliojimo dienos fiksuotas tarifas paskirtas skatinimo kvotų paskirstymo aukciono būdu arba teisės aktų nustatyta tvarka ne skatinimo kvotų paskirstymo aukciono būdu. Šių asmenų:

1) elektros energijos gamyba iš atsinaujinančių energijos išteklių, šios elektros energijos balansavimas ir centralizuota prekyba, vykdoma Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka, yra viešuosius interesus atitinkanti paslauga;

2) elektros energijos gamyba iš atsinaujinančių energijos išteklių skatinama Vyriausybės nustatyta viešuosius interesus atitinkančių paslaugų teikimo elektros energetikos sektoriuje tvarka sumokant šiam asmeniui nustatyto fiksuoto tarifo ir šio asmens Vyriausybės nustatyta tvarka parduotos elektros energijos kainos, kuri turi būti ne mažesnė kaip einamųjų kalendorinių metų elektros energijos rinkos kaina, apskaičiuojama Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatyta tvarka, skirtumą. Jeigu asmuo elektros energiją parduoda elektros energijos biržoje, elektros energijos gamyba iš atsinaujinančių energijos išteklių skatinama Vyriausybės nustatyta viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje teikimo tvarka sumokant šiam asmeniui nustatyto fiksuoto tarifo ir šio asmens elektros energijos biržoje parduotos elektros energijos kainos, kuri negali būti mažesnė negu praėjusio mėnesio kaina, skelbiama elektros energijos biržoje Lietuvos zonoje, skirtumą.

19. Šio straipsnio 18 dalyje nurodytiems asmenims nekintančios skatinimo priemonės taikomos 12 metų laikotarpiu nuo leidimo gaminti elektros energiją išdavimo dienos.

20. Jeigu asmeniui leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus iš atsinaujinančių energijos išteklių teisės aktų nustatyta tvarka išduotas iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos konkurso būdu arba teisės aktų nustatyta tvarka leidimo išdavimo metu tos rūšies elektrinėms leidimai buvo išduodami ne konkurso būdu, arba leidimas gaminti elektros energiją išduotas iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos, tokiame asmeniui ar gamintojui šio straipsnio 19 dalies nuostatos netaikomos ir 12 metų laikotarpiu taikomas Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatytas fiksuoto tarifo didžiausias galimas dydis šio įstatymo įsigaliojimo metais.

21. Asmeniui, turinčiam šio straipsnio 20 dalyje nurodytą leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus iš atsinaujinančių energijos išteklių statant saulės šviesos energijos elektrines ir leidimą gaminti elektros energiją gavusiam pagal prašymą išduoti leidimą gaminti elektros energiją, pateiktą po 2013 m. liepos 1 d., šio straipsnio 20 dalis netaikoma ir 12 metų laikotarpiu taikomas Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatytas fiksuoto tarifo didžiausias galimas dydis, galiojantis leidimo gaminti elektros energiją išdavimo dieną.

11 straipsnis. 20¹ straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusia galios 20¹ straipsnio 10 dalį.

12 straipsnis. 21 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 21 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„21 straipsnis. Elektrinių prijungimo prie elektros tinklų išlaidų paskirstymas

1. Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka elektrinę pastatęs ar įrengęs asmuo apmoka faktines elektrinių prijungimo prie elektros tinklų išlaidas, nurodytas šio straipsnio 2 dalyje.

2. Elektrinės prijungimo prie elektros tinklų kaina yra lygi rangovo, laimėjusio elektros tinklų operatoriaus paskelbtą viešąjį pirkimą dėl gamintojo elektrinės prijungimo prie elektros tinklų, atliktų darbų kainai, kai elektrinės prijungimo prie elektros tinklų darbus atlieka tinklų operatorius.

3. Elektrinę statantis ar įrengiantis asmuo teisės aktų nustatyta tvarka elektrinės prijungimo prie elektros tinklų darbus gali atlikti pats.

4. Jeigu pagal šio įstatymo 14 straipsnio 5 dalį statyti ar įrengti elektrinę planuojantis asmuo pasirenka kitą technologiniu ir ekonominiu požiūriu tinkamą elektrinės prijungimo tašką ir dėl to padidėja elektrinės prijungimo prie elektros tinklų sąnaudos, šias padidėjusias pagrįstas sąnaudas padengia elektrinę statantis ar įrengiantis asmuo.

5. Jeigu elektros tinklų operatorius iš kelių technologiniu požiūriu lygiaverčių alternatyvų savo nuožiūra, kaip nurodyta šio įstatymo 14 straipsnio 6 dalyje, paskiria ekonomiškai mažiau palankų elektrinės prijungimo prie elektros tinklų tašką, elektros tinklų operatorius privalo padengti visas pagrįstas elektrinę statančio ar įrengiančio asmens dėl to atsirandančias papildomas sąnaudas.

6. Šio straipsnio 5 dalyje nurodytos papildomos elektros tinklų operatoriaus sąnaudos yra laikomos viešuosius interesus atitinkančia paslauga ta dalimi, kuri buvo reikalinga atsinaujinančių energijos išteklių plėtrai užtikrinti ir kurių teisės aktų nustatyta tvarka patvirtina Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija.“

13 straipsnis. Įstatymo papildymas 63¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 63¹ straipsniu:

„63¹ straipsnis. Skatinimo kvotų paskirstymo tarp Lietuvos Respublikos ir kitų valstybių narių aukcionas

1. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija gali sudaryti susitarimus su kita valstybe nare (kitomis valstybėmis narėmis), suteikiančius teisę toje valstybėje narėje (valstybėse narėse) planuojamoms statyti ar įrengti elektrinėms dalyvauti skatinimo kvotų paskirstymo aukcione šio įstatymo 20 straipsnyje nustatyta tvarka.

2. Susitarimai su kita valstybe nare (kitomis valstybėmis narėmis) dėl dalyvavimo skatinimo kvotų paskirstymo aukcione sudaromi Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka, jeigu kita valstybė narė (kitos valstybės narės) atitinka šias sąlygas:

1) su Lietuvos Respublika turi tiesiogines elektros jungtis;

2) yra išreiškusi ketinimą Lietuvos Respublikoje planuojamoms statyti ar įrengti elektrinėms suteikti teisę dalyvauti toje valstybėje narėje (valstybėse narėse) organizuojamame atitinkamame paramos paskirstyme;

3) elektrinėje, kuriai šio įstatymo 20 straipsnyje nustatyta tvarka taikomas atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo elektros energijai gaminti skatinimas, pagaminta elektros energija yra pridedama prie atsinaujinančių energijos išteklių kiekio, į kurį atsižvelgiama vertinant, kaip Lietuvos Respublika įgyvendina šio įstatymo 1 straipsnio 5 dalies 1 punkte nustatytus rodiklius ir 55 straipsnio 2 dalyje nustatytus tarpinius nacionalinius planinius rodiklius.“

14 straipsnis. 42 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 42 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Iš Nacionalinei atsinaujinančių energijos išteklių plėtros programai įgyvendinti skirtų lėšų negali būti finansuojamos asmenų, kurie šio įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta

tvarka įgijo ir turi teisę į šio įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1–3 punktuose numatytas skatinimo priemonės, elektrinių statybos ir įrengimo projektų parengimo ir įgyvendinimo išlaidos.“

15 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, taikymas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 4 ir 9 dalis, įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2019 m. liepos 1 d. priima šio įstatymo 4 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 14 straipsnio 10 dalyje nurodytą skatinimo kvotų paskirstymo tvarkaraštį.
3. Šio straipsnio 4 dalis įsigalioja 2018 m. lapkričio 1 d.
4. Iki šio įstatymo įsigaliojimo pradėtas ir nebaigtas skatinimo kvotų paskirstymas Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme ir jo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose numatytais būdais, nutraukiamas. Asmenims, dalyvavusiems minėtame aukcione, nedraudžiama dalyvauti šio įstatymo 10 straipsnyje išdėstyta Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20 straipsnyje nurodyta tvarka organizuojamuose skatinimo kvotų paskirstymo aukcionuose. Šiems asmenims netaikomos šio įstatymo 10 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20 straipsnio 3 dalies 1 punkto ir 6 dalies nuostatos. Asmenims, atsisakiusiems dalyvauti šio įstatymo 10 straipsnyje išdėstyta Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20 straipsnyje nurodyta tvarka organizuojamuose skatinimo kvotų paskirstymo aukcionuose, elektros tinklų operatorius atsisako savo teisių pagal šio asmens prievolių įvykdymo užtikrinimą ir grąžina jį šiam asmeniui ar jo prievolių įvykdymo užtikrinimą išdavusiam asmeniui.
5. 2019 m. liepos 1 d. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija savo interneto svetainėje paskelbia informaciją apie šio įstatymo 10 straipsnyje išdėstyta Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20 straipsnyje nurodyta tvarka planuojamą organizuoti skatinimo kvotų paskirstymo aukcioną, kuriame paskirstomas 0,6 TWh elektros energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių kiekis.
6. Asmenys, ketinantys dalyvauti šio įstatymo 10 straipsnyje išdėstyta Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20 straipsnyje nurodyta tvarka organizuojamuose skatinimo kvotų paskirstymo aukcionuose ir kuriems iki šio įstatymo įsigaliojimo teisės aktų nustatyta tvarka išduotas leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir (ar) elektrinės prijungimo prie energetikos tinklų prijungimo sąlygos ir (ar) kurie teisės aktų nustatyta tvarka yra suderinę techninį elektrinės įrengimo ir prijungimo prie esamų elektros tinklų projektą su elektros tinklo operatoriumi ir (ar) sudarę elektrinės prijungimo prie elektros tinklų paslaugų sutartį, per 30 kalendorinių dienų nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos Valstybinei energetikos inspekcijai prie Energetikos ministerijos pateikia rašytinį patvirtinimą, kad atsisako leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus, elektros tinklų operatoriams pateikia rašytinį patvirtinimą, kad atsisako elektrinės prijungimo prie energetikos tinklų prijungimo sąlygų (ar) techninio elektrinės įrengimo ir prijungimo prie esamų elektros tinklų projekto ir (ar) elektrinės prijungimo prie elektros tinklų paslaugų sutarties. Šiems asmenims netaikomos šio įstatymo 10 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20 straipsnio 6 dalies nuostatos. Tokiems asmenims, nelaimėjusiems skatinimo kvotų paskirstymo aukciono, leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir (ar) elektrinės prijungimo prie energetikos tinklų prijungimo sąlygos ir (ar) suderintas techninis elektrinės įrengimo ir prijungimo prie esamų elektros tinklų projektas ir (ar) elektrinės prijungimo prie elektros tinklų paslaugų sutartis negalioja.
7. Asmenys, kuriems iki šio įstatymo įsigaliojimo teisės aktų nustatyta tvarka išduotas leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir (ar) elektrinės prijungimo prie energetikos tinklų prijungimo sąlygos ir (ar) kurie teisės aktų nustatyta tvarka yra suderinę techninį elektrinės įrengimo ir prijungimo prie esamų elektros tinklų projektą su elektros tinklo operatoriumi ir (ar) sudarę elektrinės prijungimo prie elektros tinklų paslaugų sutartį, nėra atlikę ne mažiau kaip 50 procentų elektrinės projekto įgyvendinimo darbų bei ketinantys tęsti leidimu reglamentuojamą elektros energijos gamybos pajėgumų plėtrą, per 30 kalendorinių dienų nuo šio įstatymo įsigaliojimo

dienos, vadovaudamiesi šio įstatymo 7 straipsnio 3 dalyje išdėstyto Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 14 straipsnio 10 dalyje ir šio įstatymo 8 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 15 straipsnio 1 dalyje nurodyta tvarka, elektros tinklų operatoriui, prie kurio tinklų bus prijungiamos jų plėtojamos elektrinės, pateikia prašymą pasirašyti ketinimų protokolą ir pateikia prievolių įvykdymo užtikrinimą, garantuojantį elektros tinklų operatoriui gamintojo įsipareigojimus plėtoti elektros energijos gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių pajėgumus.

8. Šio straipsnio 4 dalyje nurodytų asmenų pateikiamas prievolių įvykdymo užtikrinimas yra skirtas rezervuoti elektros tinklų galią ir pralaidumus. Jeigu asmens prievolių įvykdymo užtikrinimas per nustatytą laikotarpį elektros tinklų operatoriui nėra pateikiamas, laikoma, jog elektros tinklų galia ir pralaidumai nėra rezervuoti. Prievolių įvykdymo užtikrinimas gali būti naudojamas šio įstatymo 8 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 15 straipsnio 2–5 dalyse nustatyta tvarka ir sąlygomis.

9. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Lietuvos Respublikos energetikos ministras, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija iki šio įstatymo įsigaliojimo priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Energetikos ministerijos
Teisės skyriaus vedėjo pavaduotoja

[Signature]
Dovilė Zajauskaitė

2018-06-27

Energetikos viceministras

[Signature]
Egidijus Purlys

2018-06-28